Summe Reverende et Excellentissime
Domine
Patrone mi plurimum observande:

Quamvis Tua pariter negotia, curasque adeò boni publici, maximè Ecclesiae, frequentius interpellare non

ūr distrin-
ir abstinere
t, denegare
nricūr Jo.
r, mihi verò
a Seculari
ubsidium
dicam?
mihi facilè
ene sit,
y dum is
Petit;
oribus gra-
eficium
id non
roni Filio
ondeat.
dum debili
quod

---

† Clarissime Vir. Amice pl. honorande!

Vester ille, qui pro certitudine novitatum suarum animam oppignoraverit non fuit, hic fuit; verum alloquio me dignatus non est, neque hominem vidi nisi forsan in egressu ex Auditorio publico, ubi in pergula ante fores ambulantem vidi Bodonis archetypon, nisi physiognomia me fallit, eiusdem videntur esse humoris homines et discipulus et Magister. Exspectaveram ipsum in lectione publica, at non comparuit, [illegible] sed post principia stetit, ut in egressu, quemadmodum jam injeci, observavi, ex habitu corporis, prout mihi descriptus erat ab iis qui ipsum bene norunt. Habes hic Cl. Vir duo exemplaria Collegii AntiCartesiani, alterum [illegible] Cl. D^no^ Boetio dabis, quem meis verbis salutare non gravaberis. Vestrum speciatim tangere opera pretium visum non fuit, nihil enim habet quod ex Magistris non descripserit, praeter μεγαλορρήματα, tetigi tamen eos ἐν παρόδῳ pag. 296 et seqq. hominem sub titulo novi auctoris qui Iliada post Homerum canit. quid novi boni apportet nobis hoc sub climate degentibus ibidem videbis. Habeat suas labra lactucas! non credo tam insipide sapere posse, nisi quis omnis bonae mentis gustus perierit, per rotantes in cerebro vortices. Braunius noster novissimo suo Responso quod Marckio nostro reponere voluit, mire perplexatur, et dum extricare sese conatur, magis magisque se implicat, ut exitum non inveniat. inaudita nobis narrat. 1. Essentiam Dei negat individuam et singularem,
2. Singularem eam fieri et individuam in Patre per τὸ generare, in Filio per τὸ generari, in Spiritu S. per τὸ procedere, ut Pater [illegible] sit essentia generans, Filius essentia genita, singularisque sit persona
3. sit formaliter per negationem unionis v.c. essentiae generantis [illegible] cum essentia genita v. Filii, et procedente Spiritu S. et ita de caeteris. quae plane [illegible] tritheismum involvunt, ni Sabellianismum verbis nihil significantibus malit amplecti. In aeternum sine tritheismo aut Sabellianismo se non extricabit

1687. Jul. 15.

J. Bertling

ex labyrintho in quo se projecit. Summatim nihil omnino positivi
in Deo praeter essentiam et hoc generare, generari et procedere.
et generationem et processionem in Divinis plane tollit, nisi essentiam
et principium et terminum statuat. quam sane Christianae adversa fidei
vides Cl. Vir. Et ut videas quam acute philosophetur, animam ho
dicit posse mortalem dici, si, inquit (haec ipsius verba sunt) mortem dic
separationem corporis ab anima, et cum totus homo dicatur mortalis
ista separatio consistat in utraque parte, quid mali si quis di
animam hoc sensu esse mortalem? miraberis mecum
subtilitatem. Braunius probaturus Christum qua Mediatorem n
passum ita argutatur: Notio Mediatoris involvit naturam di
Ergo qua Mediator passus non est. Marckius noster consequenti
litatem ostendit inter alia simili parallelismo: Notio pecc
hominis involvit animam rationalem. Ergo homo qua peccator
mortalis. Haec conclusio falsissima. Ergo et praeced. argum. Brau
at Braunius suam probat consequentiam: quod natura divina
possit, quam includit notio Mediatoris. et pari modo Marckius
anima mori non possit, quam includit notio peccatoris hominis.
Hic veluti labyrinthe septus exitum non prospiciens desperabund
hoc proripit: Quid audio an anima non est mortalis? in
morit? An ergo nulla mors datur spiritualis? Cum verbi
de morte spirituali, qua in peccatis mortuus dicitur homo, argument
loqui, subtilem hanc in medium projecit responsionem, u
qui extra quatuor regularum Cartesii Logicam nihil sapi
traisse non deprehenderetur, quam tamen miserabiliter vel ty
nostris se prostituit. plura audies ex ornatissimo harum Lato
Vale V. Cl. et saluta pl. cum D. Doctore Boot, et si qui sunt ali
noti. Dabam festin. Groningae 15 Jul. 1687.

Tuus Cl. V.

Summè Reverende ac Excellentissime
Domine,
Patrone mi plurimum observande:

Quamvis Tua pariter negotia, cumque adeò boni publici, maximè Ecclesiæ, frequentius interpellare non

sim; et

ur distin-
ir abstinere
t, deæquare
nicur de-
, mihi verò
da seculari
ubsidium
o dicam?
mihi facilè
bene sit,
lus dum is
petit;
lorum gra-
eneficiorum
n, ut nec
favori Tuo
spondeat.
tam debili
ij, quod

re Boot,
15 Jul. 168

Clarissimo et Eruditissimo
Viro, D. Hermanno Hildebrand
Philosophiae Doctori et Professori
Ordinario in Illustri Bremensium
Schola Academica
p.

Bremam.

Aliena manu